

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У ФІНЛЯНДІЇ

Ключові слова: освіта дорослих, Фінляндія, законодавча база, доросле населення, центри освіти дорослих, університети.

Фінська освіта дорослих – це спеціально заплановане навчання для дорослих, що включає зовнішнє навчання (самоосвіту), навчання персоналу та програму навчання на ринку праці. Міністерство освіти і культури Фінляндії відповідальне саме за зовнішнє навчання, а Міністерство економіки та праці Фінляндії – за навчання у галузі ринку праці.

Фінляндія має потужну систему освіти дорослих. Окрім навчання персоналу або іншої форми навчання, яка оплачується роботодавцями, освіта дорослих покриває витрати на здобуття загальної освіти, здобуття наукового ступеня, підвищення кваліфікації, практичне навчання, додаткове навчання для здобуття професійних навичок, громадське навчання або навчання за інтересом.

Близько 800 вищих навчальних закладів Фінляндії пропонують різні види додаткової освіти, які надають можливість вільно обирати цілі і тривалість навчання. Більша частина дорослих, фактично, навчаються на роботі повсякденно, використовуючи інтернет-джерела, мережеві бібліотеки та інші навчальні ресурси.

Фінляндія багато в чому сприяє розвитку та покращенню освіти дорослих. На сьогоднішній день, згідно статистичних даних Міністерства освіти і культури Фінляндії, більш ніж 1,7 млн. фінських громадян отримують освіту дорослих з різних спеціальностей, і за рік кількість випускників становить близько 5,2 мільйона. Більша половина цієї кількості – особи, які вже працюють, що вважається, також, високим показником на міжнародному рівні.

Головний аспект освіти дорослих полягає у навчанні протягом життя, яке полягає у підвищенні та підтвердженні галузевої компетентності, а також для отримання власної насолоди. Таке навчання базується у переконанні, що освіта дорослих сприяє саморозвитку, сучасним потребам, пропонує отримувати знання за особистими інтересами, вподобаннями та розвиває культуру громадянськості.

Міністерство освіти і культури Фінляндії відповідає в цілому за систему освіти, в тому числі за професійну освіту, навчання і самоосвіту дорослих, а Міністерство праці та економіки відповідає за навчання на ринку праці. У фінському уряді існує державна програма для освіти дорослих, яка розвиває її поза межами структури відповідних міністерств. Крім того, уряд приймає закони про планування розвитку усієї системи освіти кожні чотири роки.

Протягом 2007 – 2011 рр. уряд розробив реформи освіти дорослих із запровадженням програми розвитку для ліберальної освіти дорослих, покращенням рівня практичного навчання, підвищенням рівня кваліфікації персоналу та підтримку центрів зайнятості і інтеграції іммігрантів. Реформа освіти дорослих охопила професійну освіту дорослих, навчання та практику.

Освіта дорослих у Фінляндії забезпечується такими установами:

- загальноосвітніми закладами освіти для дорослих
- національними та професійними навчальними закладами
- університетами прикладних наук, звичайними університетами та інститутами неформальної освіти
- центрами освіти дорослих
- народними вищими школами
- літніми університетами

- навчальними центрами
- центрами фізичної культури

Наприклад, Міністерство освіти і культури Фінляндії залишає за собою обов'язки контролювати забезпечення якісної освіти дорослих, а саме: законодавчу базу, фінансування і економічне планування для відділів освіти, визнання набутих кваліфікацій і компетентностей дорослими, забезпечення сертифікації, контроль у забезпеченні якісних умов освітніми інституціями для освіти дорослих та їх оцінювання.

Фінська національна рада з питань освіти є експертним органом в рамках Міністерства освіти і культури розглядаючи питання сумісності освіти і трудового життя, а також умов для освіти протягом життя і розвитку освіти дорослих. До складу Ради входять 14 членів та їхні заступники, і вони мають різноманітний досвід в галузі освіти, ринку праці та досліджень.

Міністерство освіти і культури виділяє, із загального бюджету на освіту, в середньому 12 % на освіту дорослих. З цієї суми приблизно 40 % припадає на професійну освіту дорослих, професійну підготовку та практичне навчання, 25% надається вищими навчальними закладами, які забезпечують освіту дорослих, 20% для неформальної освіти дорослих, і близько 5% для розвитку освіти дорослих у навчанні персоналу на ринку праці. Щорічно бюджет на освіту дорослих змінюється відповідно сучасних потреб суспільства. Саме Парламент приймає закони, що стосуються освіти та професійної підготовки дорослих і приймає рішення щодо ресурсів, що виділяються для цього в державному бюджеті.

Близько половини вартості неформальної освіти дорослих покривається урядом, а решта в основному надходить від плати за навчання і від роботодавців. Метою державного фінансування є забезпечення максимальної можливості навчатися, не обтяжуючи дорослих високою оплатою.

Роботодавці оплачують програми в установах освіти дорослих, щоб підвищити кваліфікацію персоналу. Відділи праці також оплачують багато програм навчання для безробітних, а також для осіб, які підпадають під ризик безробіття.

Отже, мета освіти дорослих полягає в тому, щоб надати більше можливостей для навчання дорослим людям, наприклад, які не мають професійної освіти або їхня освіта є застарілою, підприємцям, які мають середній чи малий бізнес, педагогічному персоналу, а також для іммігрантів і людей старше 55 років.

ЛІТЕРАТУРА

1. European Infonet Adult Education. Adult Education articles from correspondents all over Europe. Adult Education in Finland / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.infonet-ae.eu/country-overviews/finland>
2. Ministry of Economic Affairs and Employment of Finland / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.yrityssuomi.fi/en/aikuiskoulutus>